

wordt ten onrechte de indruk gevestigd, alsof die grieven de aanleiding tot de uitzending van Van den Bosch waren. Er was een geheel andere reden. Het koninklijk besluit tot vrijverklaring van de haven van Curaçao met ingang op 1 Januari 1827 was door Cantz'laar te goeder trouw uitgevoerd op een wijze, die naar niets leek. Willem I, die met Curaçao groote dingen voor had, vond het gewichtig genoeg, om door een commissaris-speciaal zijn bedoeling te laten duidelijk maken. Dat was de aanleiding tot de uitzending van Van den Bosch. Een botsing tusschen Cantz'laar en de marine-autoriteiten op Curaçao, die den Koning zoo ontstemde, dat hij den gouverneur wilde terugroepen, leidde op voorspraak van den minister van Koloniën tot uitbreiding van de opdracht, die tot St. Eustatius en Suriname werd uitgestrekt, en van de talloze punten, die Van den Bosch ten slotte ter afdoening of om raad meekreeg, was één de botsingen tusschen den gouverneur van Curaçao en de rechterlijke macht, die zich practisch aan de zijde van den koopmansstand tegenover den gouverneur had geschaard. Cantz'laar was ongetwijfeld een verdienstelijk bestuurder maar, zooals meer met militairen het geval is geweest, hij had geen idee van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht tegenover de administratieve. Wat Van den Bosch betreft — niet onvermeld had mogen blijven, dat hij behalve van de Curaçaosche bank van de Kamer van koophandel de stichter is.

Dat Van Raders, toen hij gezaghebber van Curaçao werd, laatstelijk commandeur van St. Martin was, is, meen ik, niet juist. Zelf deelt hij mee, dat hij van 1828 tot 1835 commandant van het garnizoen op Curaçao was, en bij K. B. van 31 Jan. 1836 ad interim en 10 Dec. 1836 definitief tot gezaghebber van Curaçao benoemd is. Is de schrijver hier misschien in de war met Van Raders' broer W. J. L. van Raders, die tot 1836, toen hij overleed, te St. Eustatius het bewind in handen had.

De gouverneur Esser overleed niet na drie jaren (1845—1848) dat ambt bekleed te hebben, althans niet aanstonds. De West-Indische encyclopaedie noemt als zijn sterfdatum 27 Dec. 1864, te Amsterdam.

Een onderwerp als de geschiedenis van „Papa Sassen” zou een opzettelijke behandeling vereischen. Eenige daarvoor bijeengebrachte gegevens doen mij eraan twifelen, of de gangbare voorstelling, op het voorbeeld van Brusse gegeven, wel recht doet wedervaren aan alle daarbij betrokkenen.

Met groote stappen het boek doorwandelande ben ik zoo gena-